

Bruksela, 5 grudnia 2023 r.
(OR. en)

15571/23

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0416 (NLE)

ECOFIN 1198
UEM 363
FIN 1178

AKTY USTAWODAWCZE I INNE INSTRUMENTY

Dotyczy: DECYZJA WYKONAWCZA RADY zmieniająca decyzję wykonawczą
z dnia 28 lipca 2021 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy
i zwiększania odporności Cypru

DECYZJA WYKONAWCZA RADY (UE) 2023/...

z dnia ...

**zmieniająca decyzję wykonawczą z dnia 28 lipca 2021 r. w sprawie zatwierdzenia
oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Cypru**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności¹, w szczególności jego art. 20 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

¹ Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17.

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Po przedłożeniu przez Cypr 17 maja 2021 r. krajowego planu odbudowy i zwiększania odporności (zwany dalej „RRP”) Komisja przedstawiła Radzie wniosek dotyczący pozytywnej oceny tego planu. 28 lipca 2021 r. Rada zatwierdziła pozytywną ocenę w drodze decyzji wykonawczej Rady (zwanej dalej „decyzją wykonawczą Rady z 28 lipca 2021 r.”)¹.
- (2) Zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241 maksymalny wkład finansowy z tytułu bezzwrotnego wsparcia finansowego dla każdego państwa członkowskiego miał być zaktualizowany do 30 czerwca 2022 r. zgodnie z metodyką określoną w tym artykule. 30 czerwca 2022 r. Komisja przedstawiła wyniki tej aktualizacji Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (3) 1 września 2023 r. Cypr przedstawił Komisji zmieniony krajowy RRP, zawierający rozdział REPowerEU, zgodnie z art. 21c rozporządzenia (UE) 2021/241.
- (4) W zmienionym RRP uwzględniono również zaktualizowany maksymalny wkład finansowy zgodnie z art. 18 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241 i zwrócono się do Komisji z uzasadnionym wnioskiem o przedstawienie wniosku dotyczącego zmiany decyzji wykonawczej Rady z 28 lipca 2021 r. zgodnie z art. 21 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/241, w oparciu o to, że realizacja RRP nie jest już częściowo możliwa z uwagi na obiektywne okoliczności. Zmiany RRP przedstawione przez Cypr dotyczą 78 działań.

¹ Zob. dokumenty ST 10686/21 i ST 10686/21 ADD 1 na stronie <http://register.consilium.europa.eu>.

- (5) 14 lipca 2023 r. Rada skierowała do Cypru zalecenia w kontekście europejskiego semestru. Rada zaleciła Cyprowi między innymi utrzymanie inwestycji publicznych finansowanych ze środków krajowych i zapewnienie skutecznej absorpcji wsparcia z w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności ustanowionego rozporządzeniem (UE) 2021/241 (zwanego dalej „Instrumentem”) i innych funduszy unijnych, zwłaszcza w celu wspierania zielonej i cyfrowej transformacji. Rada zaleciła również Cyprowi zmniejszenie zadłużenia sektora prywatnego, w tym dzięki wdrożeniu skutecznych ram egzekucji z nieruchomości, oraz poprawę zarządzania przedsiębiorstwami państwowymi. Aby zmniejszyć ogólną zależność od paliw kopalnych i wykorzystać cały potencjał w zakresie wytwarzania energii odnawialnej, zalecono Cyprowi dalsze inwestycje w sieć elektroenergetyczną, przyspieszenie rozwoju elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych, zwiększenie efektywności energetycznej, przejście na zrównoważony transport i zajęcie się wyzwaniami związanymi z umiejętnościami i kompetencjami ekologicznymi.
- (6) Złożenie zmienionego RRP nastąpiło po przeprowadzeniu procesu konsultacji zgodnie z krajowymi uregulowaniami, przy zaangażowaniu władz lokalnych i regionalnych, partnerów społecznych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, organizacji młodzieżowych i innych odpowiednich zainteresowanych stron. Podsumowanie konsultacji przedstawiono wraz ze zmienionym krajowym RRP. Na podstawie art. 19 rozporządzenia (UE) 2021/241 Komisja oceniła adekwatność, skuteczność, efektywność oraz spójność zmienionego RRP, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi oceny ustanowionymi w załączniku V do tego rozporządzenia.

- (7) W zmienionym RRP przedstawionym przez Cypr zaktualizowano 10 działań w celu uwzględnienia zaktualizowanego maksymalnego wkładu finansowego. Cypr wyjaśnił, że z powodu ograniczenia maksymalnego wkładu finansowego z 1 005 946 047 EUR¹ do 915 758 509 EUR² nie jest już możliwe sfinansowanie wszystkich działań uwzględnionych w pierwotnym RRP Cypru. Cypr wyjaśnił, że niektóre działania należy usunąć ze względu na zmniejszenie alokacji oraz celem ograniczenia poziomu wymaganego wdrożenia innych działań w porównaniu z pierwotnym RRP.

¹ Ta kwota odpowiada alokacji finansowej po odliczeniu proporcjonalnego udziału wydatków Cypru określonych w art. 6 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241, obliczonej zgodnie z metodyką przyjętą w art. 11 tego rozporządzenia.

² Ta kwota odpowiada alokacji finansowej po odliczeniu proporcjonalnego udziału wydatków Cypru określonych w art. 6 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241, obliczonej zgodnie z metodyką przyjętą w art. 11 tego rozporządzenia.

- (8) Zmieniony RRP nie zawiera już niektórych działań w ramach komponentów 2.3 – Inteligentna i zrównoważona gospodarka wodna, 3.1 – Nowy model wzrostu i dywersyfikacja gospodarki, 3.3 – Wspieranie przedsiębiorstw w celu zwiększenia konkurencyjności, 3.4 – Modernizacja organów władz publicznych i lokalnych, zwiększenie efektywności wymiaru sprawiedliwości i walka z korupcją oraz 4.1 – Modernizacja infrastruktury łączności. Działania te dotyczą inwestycji C2.3I7 – Infrastruktura w Nikozji wschodniej służąca do ponownego wykorzystania oczyszczonych ścieków, która to inwestycja ma na celu zwiększenie pojemności magazynowej oczyszczalni ścieków na obszarze Vathia Gonia, co umożliwi wykorzystanie całości oczyszczonych ścieków; inwestycji C3.1I4 – Rozpoczęcie tworzenia ekoprzemysłowego parku naukowego w celu ustanowienia ram sprzyjających wzrostowi bezpośrednich inwestycji od podstaw oraz utworzenia klastra lekkich jednostek produkcyjnych, które skupiają się na odnawialnych źródłach energii (podkreślenie znaczenia energii słonecznej), rozwiązaniach agrotechnologicznych i ICT; inwestycji C3.3I3 – Usługi konsultingowe dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w celu promowania rozwoju MŚP na Cyprze i zwiększenia ich konkurencyjności poprzez dostosowane do potrzeb usługi doradcze i inne narzędzia wsparcia pozafinansowego; inwestycji C3.3I5 – Wspieranie ekstrawersji i otwartości cypryjskich przedsiębiorstw na handel międzynarodowy w celu wzmocnienia ekstrawersacji nowych i istniejących dużych, mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność w dziedzinie produkcji, przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych i przemysłowych, a także dostawców usług; inwestycji C3.4I1 – Racjonalizacja systemu zmian poprzez wdrożenie systemu organizacji pracy przestrzennego w celu optymalizacji harmonogramów zmian oraz zwiększenia produktywności i wydajności w organizacjach sektora publicznego świadczących usługi w różnych godzinach pracy oraz; inwestycji C4.1I3 – Połączenie podmorskie z Grecją mającej na celu zapewnienie solidnej szkieletowej łączności internetowej o wysokiej przepustowości na potrzeby Cypru dzięki zbudowaniu nowego połączenia podmorskiego służącego do transmisji danych między Cyprem a Grecją. W decyzji wykonawczej Rady z 28 lipca 2023 r. należy zatem usunąć opis tych działań oraz powiązane z nimi kamienie milowe i wartości docelowe.

- (9) Ponadto w przedłożonym przez Cypr zmienionym RRP zmodyfikowano działania w ramach komponentów 2.1 – Neutralność klimatyczna, efektywność energetyczna i zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej; 2.2 – Zrównoważony transport; 3.1 – Nowy model wzrostu i dywersyfikacja gospodarki oraz 5.2 – Rynek pracy, ochrona socjalna i włączenie społeczne. Ma to na celu odzwierciedlenie zaktualizowanego maksymalnego wkładu finansowego. W szczególności zmieniono działanie C2.1I4 Redukcja emisji CO₂ w przemyśle, przedsiębiorstwach i organizacjach w ramach komponentu 2.1 – Neutralność klimatyczna, efektywność energetyczna i zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej; działanie C2.2I3 Propagowanie powszechnego korzystania z pojazdów elektrycznych (EV) w ramach komponentu 2.2 – Zrównoważony transport; działanie C3.1I12 Gospodarowanie odpadami zgodnie z zasadami gospodarki o obiegu zamkniętym w ramach komponentu 3.1 – Nowy model wzrostu i dywersyfikacja gospodarki; oraz działanie C5.2I1 Poprawa efektywności Departamentu Pracy i Publicznych Służb Zatrudnienia oraz zwiększenie wsparcia dla młodzieży w ramach komponentu 5.2 – Rynek pracy, ochrona socjalna, opieka społeczna i włączenie społeczne – działania te zmieniono pod kątem zmniejszenia poziomu wymaganego wdrażania w porównaniu z pierwotnym RRP w celu odzwierciedlenia zmniejszonej alokacji. Należy odpowiednio zmienić decyzję wykonawczą Rady z 28 lipca 2021 r.
- (10) Cypr zwrócił się również o możliwość wykorzystania środków, które uwolniono w wyniku usunięcia działań na podstawie art. 21 rozporządzenia (UE) 2021/241, do uwzględnienia jednego działania. Dotyczy to inwestycji C3.1I1 – Budowa infrastruktury marikultury opartej na współpracy (obiekty portowe i lądowe) na obszarze przybrzeżnym w okolicy Pentakomo wraz z powiązanymi kamieniami milowymi 91 i 92 (Budowa marikultury opartej na współpracy i Infrastruktura operacyjna marikultury opartej na współpracy).

- (11) Zmiany RRP przedstawione przez Cypr z uwagi na obiektywne okoliczności dotyczą 48 działań.
- (12) Cypr wyjaśnił, że realizacja 12 działań nie jest już w pełni możliwa, ponieważ szacowane koszty tych działań znacznie wzrosły w wyniku wysokiej inflacji. W następstwie wojny napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie inflacja w 2022 r. utrzymała się na wysokim poziomie 8,1 %, głównie w wyniku gwałtownego wzrostu cen energii, a w szczególności cen przywożonych paliw kopalnych, od których Cypr jest w dużym stopniu uzależniony. Nieoczekiwany wzrost cen surowców, paliw i transportu wpłynął w szczególności na sektor budowlany, co doprowadziło do znacznego wzrostu cen krajowych i przywożonych materiałów budowlanych, a także produktów elektromechanicznych. Wzrost cen odnotowano również w przypadku większości urządzeń służących do modernizacji infrastruktury służącej do przeprowadzania testów w zakresie energii ze źródeł odnawialnych i inteligentnych sieci. Dotyczy to inwestycji 5: Ulepszenie, modernizacja i unowocześnienie szpitali państwowych na Cyprze w ramach komponentu 1.1 Odporny i skuteczny system opieki zdrowotnej, wzmocniona ochrona ludności; Reforma 1: Zielone opodatkowanie w ramach komponentu 2.1 Neutralność klimatyczna, efektywność energetyczna i zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej; Inwestycja 2: Upowszechnianie odnawialnych źródeł energii i indywidualnych środków w zakresie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych oraz przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu w gospodarstwach domowych, w których żyją osoby z niepełnosprawnościami, w ramach komponentu 2.1 – Neutralność klimatyczna, efektywność energetyczna i zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej; Inwestycja 3: Zachęcanie do wykorzystywania odnawialnych źródeł energii i oszczędności energii przez lokalne/szeroko pojęte organy publiczne, a także ułatwianie przechodzenia społeczności lokalnych w kierunku

łagodzenia zmiany klimatu oraz przystosowania się do niej w ramach komponentu 2.1 Neutralność klimatyczna, efektywność energetyczna i rozpowszechnienie energii odnawialnej; Inwestycja 6: Modernizacja infrastruktury służącej do przeprowadzania testów w zakresie energii ze źródeł odnawialnych i inteligentnych sieci na Uniwersytecie Cypryjskim w ramach komponentu 2.1 Neutralność klimatyczna, efektywność energetyczna i zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej; Inwestycja 9: Ochrona lasów przed pożarami w ramach komponentu 2.1 Neutralność klimatyczna, efektywność energetyczna i zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej; Inwestycja 6: Zwiększenie bezpieczeństwa wodnego w regionach Nikozji i Larnaki w ramach komponentu 2.3 Inteligentna i zrównoważona gospodarka wodna; Inwestycja 1: Wdrażanie planów zrównoważonej mobilności miejskiej (SUMP) i środków zwiększających dostępność w ramach komponentu 2.2 Zrównoważony transport; Inwestycja 3: Propagowanie powszechnego korzystania z pojazdów elektrycznych (EV) w ramach komponentu 2.2 – Zrównoważony transport; Inwestycja 6: Odnowienie i rewitalizacja miasta Nikozja w ramach komponentu 3.4 Modernizacja organów władz publicznych i lokalnych, zwiększenie efektywności wymiaru sprawiedliwości i walka z korupcją; Inwestycja 1 Budowa jednej modelowej szkoły technicznej w ramach komponentu 5.1 Modernizacja systemu edukacji, podnoszenie kwalifikacji i przekwalifikowanie oraz Inwestycja 4 Ośrodki opieki nad dziećmi w gminach w ramach komponentu 5.2 Rynek pracy, ochrona socjalna i włączenie społeczne. Na tej podstawie Cypr zwrócił się o obniżenie poziomu wymaganego wdrożenia wyżej wymienionych działań w drodze zmiany niektórych kamieni milowych lub wartości docelowych bądź usunięcia niektórych poddziałań, a także o wydłużenie terminów realizacji kamieni milowych i wartości docelowych związanych z niektórymi z tych działań. Należy odpowiednio zmienić decyzję wykonawczą Rady z 28 lipca 2021 r.

- (13) Cypr wyjaśnił, że realizacja czterech działań nie jest już w pełni możliwa ze względu na zakłócenia w łańcuchach dostaw. Wojna napastnicza Rosji przeciwko Ukrainie w 2022 r. doprowadziła do gwałtownego wzrostu cen energii i towarów na Cyprze, a wzrost gospodarczy uległ spowolnieniu (z 6,6% w 2021 r. do 5,6 % w 2022 r.) ze względu na zakłócenia w łańcuchach dostaw oraz wspomniane wysokie ceny energii i towarów. Cypr wyjaśnił, że zakłócenia były szczególnie dotkliwe w przypadku przywozu nowych pojazdów elektrycznych, a czas realizacji zamówień na sprzęt ICT wzrósł do bezprecedensowego poziomu, często przekraczając 180 dni. Dotyczy to następujących środków: Inwestycja 2: Stworzenie infrastruktury elektromobilności w ramach komponentu 2.2 Zrównoważony transport – zakłócenia w łańcuchu dostaw doprowadziły do przesunięcia o sześć miesięcy terminu realizacji jednego z poddziałań w ramach tego działania (system dotacji mający na celu zachęcanie do ładowania pojazdów elektrycznych z OZE); Inwestycja 8: Ochrona ekosystemu morskiego przed zagrożeniami i zwiększenie skuteczności mechanizmów dotyczących gotowości na wycieki ropy naftowej, zapobiegania im i reagowania na nie w ramach komponentu 2.3 Inteligentna i zrównoważona gospodarka wodna – zakłócenia w łańcuchach dostaw doprowadziły do nieprzewidzianych wydarzeń podczas przeprowadzania procedury udzielania zamówień, co poskutkowało wydłużeniem czasu budowy i dostawy statków; Inwestycja 1: Zintegrowany system informatyczny dla Departamentu Rejestru Spółek i Syndyków Mas Upadłościowych w ramach komponentu 3.3 Wspieranie przedsiębiorstw w celu zwiększenia konkurencyjności – zakłócenia w łańcuchach dostaw doprowadziły do wydłużenia czasu dostaw sprzętu sieciowego potrzebnego do wdrożenia systemu; oraz inwestycja 1: Cyfryzacja w szeregu ministerstw/usług rządowych w ramach komponentu 4.2 Rozwijanie administracji elektronicznej – problemy w łańcuchach dostaw spowodowały nieoczekiwane trudności i opóźnienia we wdrażaniu działania w przypadku Ministerstwa Spraw Zagranicznych, w odniesieniu do modernizacji systemów ambasad w Ukrainie i w Rosji. Na tej podstawie Cypr zwrócił się o obniżenie poziomu wymaganego wdrożenia wyżej wymienionych działań w drodze zmiany niektórych kamieni milowych lub wartości docelowych bądź usunięcia niektórych poddziałań, a także o wydłużenie terminów realizacji kamieni milowych i wartości docelowych związanych z niektórymi z tych działań. Należy odpowiednio zmienić decyzję wykonawczą Rady z dnia 28 lipca 2023 r.

- (14) Cypr wyjaśnił, że 14 działań zmieniono w celu wdrożenia rozwiązań alternatywnych, które lepiej przyczynią się do osiągnięcia pierwotnego celu tych działań. Dotyczy to następujących środków: Inwestycja 6 Wdrażanie ogólnych transgranicznych usług w zakresie e-zdrowia na Cyprze w ramach komponentu 1.1 Odporny i skuteczny system opieki zdrowotnej, wzmocniona ochrona ludności – otwarty krajowy punkt kontaktowy będzie miał możliwość automatycznego, nienadzorowanego gromadzenia i pozyskiwania danych za pośrednictwem infrastruktury usług cyfrowych w dziedzinie e-zdrowia (eHDSI), aby lepiej spełniać wymagania użytkowników; Inwestycja 1: Wspieranie inwestycji w efektywność energetyczną w MŚP i organizacjach nienastawionych na zysk w ramach komponentu 2.1 Neutralność klimatyczna, efektywność energetyczna i zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej – zmieniono zakres (wyłącznie MŚP i organizacje nienastawione na zysk), aby uniknąć powielania innego działania; Inwestycja 4: Zachęcanie do redukcji emisji CO₂ w przedsiębiorstwach w ramach komponentu 2.1 Neutralność klimatyczna, efektywność energetyczna i zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej – dodano konkretną wartość docelową dotyczącą liczby przedsiębiorstw, które opracowały plany redukcji emisji gazów cieplarnianych; Inwestycja 11: Usprawnienie i rozbudowa cypryjskiej sieci zielonych punktów oraz utworzenie sieci miejsc zbiórki i punktów recyklingu w ramach komponentu 3.1 Nowy model wzrostu i dywersyfikacja gospodarki – w pierwotnie wskazanych lokalizacjach wystąpiły problemy związane z projektem, w wyniku czego lokalizacje alternatywne stały się bardziej racjonalne pod względem kosztów i czasu; Reforma 2: Platforma internetowa służąca do zwiększenia równowagi w zakresie handlu i informacji w łańcuchu dostaw produktów świeżych w ramach komponentu 3.1 Nowy model wzrostu i dywersyfikacja gospodarki – najbardziej opłacalnym sposobem osiągnięcia tego samego rezultatu okazało się wykorzystanie i dostosowanie istniejącego narzędzia informatycznego zamiast opracowywania nowego;

Reforma 1 Krajowa polityka w zakresie badań naukowych i innowacji oraz narzędzia w zakresie polityki w ramach komponentu 3.2 Intensyfikacja badań naukowych i innowacji – plan działania zostanie wzbogacony o ustalenia uzyskane dzięki zmienionej strategii inteligentnej specjalizacji i obejmie dłuższy okres; Inwestycja 3 Program finansowania badań naukowych i innowacji na rzecz zielonej transformacji w ramach komponentu 3.2 Intensyfikacja badań naukowych i innowacji – w następstwie pierwszego zaproszenia do składania wniosków można by opracować więcej technologii, w tym ważnych czystych technologii i technologii niskowęglowych; Reforma 2: Ulepszenie mechanizmu szybkiego zakładania przedsiębiorstw w ramach komponentu 3.3 Wspieranie przedsiębiorstw w celu zwiększenia konkurencyjności – po przyjęciu w 2021 r. nowej strategii ulepszono mechanizm szybkiego zakładania przedsiębiorstw i stopniowo przekształcono go w jednostkę ds. ułatwiania prowadzenia działalności gospodarczej, świadczącą specjalistyczne usługi za pośrednictwem zaawansowanej platformy/systemu cyfrowego; Reforma 7: Konsolidacja gruntów miejskich w ramach komponentu 3.4 Modernizacja organów władz publicznych i lokalnych, zwiększenie efektywności wymiaru sprawiedliwości i walka z korupcją – działanie wzmocniono poprzez rozszerzenie jego zakresu poza obszary mieszkalne, tym samym umożliwiając lepsze rozwiązania alternatywne; Reforma 4: Nowe ramy prawne i system wymiany danych oraz biuro informacji kredytowej w ramach komponentu 3.5 Ochrona stabilności fiskalnej i finansowej – okazało się, że ARTEMIS, podmiot obecnie odpowiedzialny za mechanizm wymiany danych, jest najlepiej przygotowany do prowadzenia rejestru kredytów; Reforma 5: Plan działania na rzecz opracowania rejestru monitorowania zobowiązań w ramach komponentu 3.5 Zapewnienie stabilności fiskalnej i finansowej – stwierdzono, że lepszym rozwiązaniem będzie wykorzystanie i ulepszenie istniejącego rządowego systemu przechowywania informacji, ponieważ pierwotne założenia nie przyniosłyby przydatnych ani efektywnych rezultatów (istnienie dwóch ocen kredytowych może utrudniać podejmowanie decyzji i jest bardziej kosztowne);

Inwestycja 2: Modernizacja połączenia internetowego w celu zwiększenia przepustowości do jednego gigabita i wspieranie upowszechnienia łączności w ramach komponentu 4.1 Modernizacja infrastruktury łączności – stwierdzono, że system ukierunkowany na usługi jest lepszym rozwiązaniem niż plan pierwotny, ponieważ nie odnotowano zainteresowania na rynku; oraz Reforma 1: Pracownia usług cyfrowych w ramach komponentu 4.2 Rozwijanie administracji elektronicznej – władze cypryjskie wybrały model organizacyjny rozwoju usług cyfrowych, który jest bardziej ukierunkowany na obywatela i bardziej efektywny; i Reforma 3 Stopniowe powiększanie zakresu bezpłatnej obowiązkowej edukacji przedszkolnej od czwartego roku życia w ramach komponentu 5.1 Modernizacja systemu edukacji, podnoszenie kwalifikacji i przekwalifikowanie – oczekuje się, że pomimo dłuższych ram czasowych wdrożenia znacznie bardziej długotrwały i pozytywny wpływ będzie można uzyskać dzięki stworzeniu dodatkowych miejsc w przedszkolach publicznych i gminnych w połączeniu z tymczasowym systemem dotacji. Dzięki temu podejściu mają skorzystać przede wszystkim grupy szczególnie wrażliwe. Na tej podstawie Cypr zwrócił się o zmianę treści niektórych wyżej wymienionych działań i o wydłużenie terminów realizacji kamieni milowych i wartości docelowych związanych z niektórymi z tych działań. Należy odpowiednio zmienić decyzję wykonawczą Rady z 28 lipca 2021 r.

- (15) Cypr wyjaśnił, że realizacja dwóch działań nie jest już w pełni możliwa ze względu na brak ofert. Dotyczy to następujących środków: Inwestycja 8: Zwiększenie wartości dodanej sektora turystyki ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich, górskich i oddalonych w ramach komponentu 3.1 Nowy model wzrostu i dywersyfikacja gospodarki – określenie zbyt rygorystycznej definicji kwalifikujących się przedsiębiorstw doprowadziło do niskiego poziomu uczestnictwa w programie; oraz Reforma 8: Wzmocnienie nadzoru nad funduszami ubezpieczeniowymi i emerytalnymi w ramach komponentu 3.5 Ochrona stabilności fiskalnej i finansowej – zbyt mała liczba kandydatów posiadających aktuarialne kwalifikacje zawodowe. Na tej podstawie Cypr zwrócił się o zmianę niektórych elementów wyżej wymienionych działań i o wydłużenie terminów realizacji niektórych wartości docelowych. Należy odpowiednio zmienić decyzję wykonawczą Rady z 28 lipca 2021 r.

- (16) Cypr wyjaśnił, że realizacja pięciu działań nie jest już w pełni możliwa ze względu na brak zapotrzebowania. Dotyczy to następujących środków: Inwestycja 2: Cypryjski innowacyjny system ICT w dziedzinie zdrowia publicznego (CIPHIS) w ramach komponentu 1.1 Odporny i skuteczny system opieki zdrowotnej, wzmocniona ochrona ludności – nie było wystarczającej liczby lekarzy prowadzących nadzór sentinel do wprowadzania danych do modułu nadzoru sentinel w zakresie grypy w ramach cypryjskiego innowacyjnego systemu ICT w dziedzinie zdrowia publicznego; Reforma 3: Poprawa genetyczna w cypryjskiej populacji owiec i kóz w ramach komponentu 3.1 Nowy model wzrostu i dywersyfikacja gospodarki – pomimo wydłużenia terminów przetargowych zgłosiło się mniej niż 40 kwalifikujących się beneficjentów lub rolników; Inwestycja 5: Inteligentne miasta w ramach komponentu 3.4 Modernizacja organów władz publicznych i lokalnych, zwiększenie efektywności wymiaru sprawiedliwości i walka z korupcją – tylko 25 gmin wyspy wyraziło zainteresowanie udziałem w tej inicjatywie; Inwestycja 3 Tworzenie ośrodków opieki domowej dla dzieci, nastolatków cierpiących na zaburzenia zachowania, osób z niepełnosprawnościami, osób wymagających opieki długoterminowej w ramach komponentu 5.2 Rynek pracy, ochrona socjalna, opieka społeczna i włączenie społeczne – żaden podmiot gospodarczy nie wyraził zainteresowania; oraz Inwestycja 7 Program na rzecz zwiększenia konkurencyjności dużych przedsiębiorstw w sektorze wytwórczym w ramach komponentu 3.1 Nowy model wzrostu i dywersyfikacja gospodarki – opóźnienie wynika z braku wystarczającego zapotrzebowania i ograniczonej liczby kwalifikujących się projektów, co wymagało przesunięcia ogłoszenia zaproszenia do składania ofert o jeden rok. Na tej podstawie Cypr zwrócił się o zmianę niektórych elementów wyżej wymienionych działań i o wydłużenie terminów realizacji wartości docelowych związanych z tymi działaniami lub skreślenie tych wartości. Należy odpowiednio zmienić decyzję wykonawczą Rady z 28 lipca 2021 r.

- (17) Cypr wyjaśnił, że realizacja jednego działania nie jest już w pełni możliwa z powodu nieoczekiwanych problemów technicznych i funkcjonalnych stwierdzonych po zakończeniu etapu projektowania i opracowywania. Dotyczy to następującego środka: Reforma 9: Transformacja cyfrowa sądów w ramach komponentu 3.4 Modernizacja organów władz publicznych i lokalnych, zwiększenie efektywności wymiaru sprawiedliwości i walka z korupcją. Po zakończeniu fazy projektowania i rozwoju podczas testów akceptacji systemu przez użytkowników pojawiły się nieoczekiwane problemy techniczne i funkcjonalne, które wymagały wdrożenia działań naprawczych, co spowodowało opóźnienia. Na tej podstawie Cypr zwrócił się o wydłużenie terminu realizacji jednego kamienia milowego związanego z wyżej wymienionymi działaniami. Należy odpowiednio zmienić decyzję wykonawczą Rady z 28 lipca 2021 r.
- (18) Cypr wyjaśnił, że realizacja jednego działania nie jest już w pełni możliwa w pierwotnie zaplanowanym terminie ze względu na brakujące wymogi techniczne i specyfikacje, które mają zostać wprowadzone po wejściu w życie odpowiednich unijnych przepisów dotyczących unijnego środowiska jednego okienka, co byłoby konieczne do złożenia wniosku o udzielenie zamówienia, a w konsekwencji do podpisania umowy. Dotyczy to następującego środka: Inwestycja 2: Cyfryzacja cypryjskiego organu zarządzającego portami w ramach komponentu 4.2 Rozwijanie administracji elektronicznej. Na tej podstawie Cypr zwrócił się o przesunięcie terminu wdrożenia części jednego kamienia milowego związanego z wyżej wymienionymi działaniami do terminu kolejnego kamienia milowego. Należy odpowiednio zmienić decyzję wykonawczą Rady z 28 lipca 2021 r.

- (19) Cypr wyjaśnił, że realizacja jednego działania nie jest już w pełni możliwa z powodu nieoczekiwanych cyberataków, w wyniku których konieczne było ponowne zaprojektowanie strategii cyberbezpieczeństwa. Dotyczy to następującego środka: Reforma 2: Przygotowanie i wdrożenie nowej polityki w zakresie chmury obliczeniowej w odniesieniu do rządowych systemów i usług informatycznych w ramach komponentu 4.2 Rozwijanie administracji elektronicznej. Na tej podstawie Cypr zwrócił się o zmianę treści jednego kamienia milowego związanego z wyżej wymienionym działaniem i o wydłużenie terminu realizacji jednego kamienia milowego związanego z tymi działaniami. Należy odpowiednio zmienić decyzję wykonawczą Rady z 28 lipca 2021 r.
- (20) Cypr wyjaśnił, że realizacja siedmiu działań nie jest już w pełni możliwa ze względu na nieprzewidziane wydarzenia w procedurach konsultacji lub udzielania zamówienia. Dotyczy to następujących środków: Inwestycja 4: Akredytacja szpitali publicznych i prywatnych w ramach komponentu 1.1 Odporny i skuteczny system opieki zdrowotnej, wzmocniona ochrona ludności – procedura akredytacji szpitala nie może trwać krócej niż dwa lata, co zauważono dopiero podczas konsultacji z zainteresowanymi stronami; Inwestycja 7: Instalacja na skalę masową i obsługa przez operatora systemu dystrybucyjnego infrastruktury inteligentnych liczników (zaawansowanej infrastruktury pomiarowej) w ramach komponentu 2.1 Neutralność klimatyczna, efektywność energetyczna i zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej – wystąpiły nieoczekiwane opóźnienia z powodu trzech następujących po sobie odwołań i braku możliwości wypełnienia zobowiązań przez wykonawcę; Inwestycja 13: Utworzenie zakładu utylizacji odpadów zwierzęcych i produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego w Orounda w ramach komponentu 3.1 Nowy model wzrostu i dywersyfikacja gospodarki – w studium wykonalności stwierdzono, że zakład musiał zostać niemal całkowicie przeprojektowany;

Inwestycja 2: Utworzenie piaskownicy regulacyjnej na potrzeby technologii finansowej w ramach komponentu 3.3 Wspieranie przedsiębiorstw w celu zwiększenia konkurencyjności – opóźnienia w udzielaniu zamówień były spowodowane potrzebą uwzględnienia zmian na rynku, które pojawiły się podczas konsultacji z zainteresowanymi stronami; Inwestycja 6: Finansowany przez państwo fundusz kapitałowy w ramach komponentu 3.3 Wspieranie przedsiębiorstw w celu zwiększenia konkurencyjności – nieprzewidziane kryteria kwalifikacji zastosowane przez osoby trzecie doprowadziły do wyboru zarządzającego funduszem z siedzibą w Europie, ale poza Cyprem; Reforma 3: Modernizacja prawa spółek w ramach komponentu 3.3 Wspieranie przedsiębiorstw w celu zwiększenia konkurencyjności – w procesie przetargowym napotkano nieprzewidzianą przeszkodę ze względu na jednostronne wprowadzenie przez oferenta istotnych zmian w ofercie po udzieleniu zamówienia, które nie mogły zostać zaakceptowane spowodowały konieczność ogłoszenia nowego zamówienia; oraz Reforma 4 Transformacja cyfrowa placówek szkolnych w celu rozwijania umiejętności cyfrowych i umiejętności związanych z edukacją w dziedzinie STEM w ramach komponentu 5.1 Modernizacja systemu edukacji, podnoszenie kwalifikacji i przekwalifikowanie – wystąpiły opóźnienia spowodowane odwołaniem w sprawie udzielenia zamówienia, w połączeniu ze specyfiką tego projektu o charakterze technologicznym, w wyniku czego sprzęt określony w dokumentacji przetargowej stał się niedostępny, co spowodowało techniczne opóźnienie w trakcie procesu udzielania zamówienia. Na tej podstawie Cypr zwrócił się o obniżenie poziomu wymaganego wdrożenia niektórych wyżej wymienionych działań i o wydłużenie terminów realizacji kamieni milowych i wartości docelowych związanych z niektórymi z tych działań. Należy odpowiednio zmienić decyzję wykonawczą Rady z 28 lipca 2021 r.

- (21) W związku z uwolnieniem zasobów wynikającym ze zmian opartych na art. 21 Cypr zaproponował zwiększenie skali ambicji środka ze względu na wyższym zapotrzebowaniem, niż oczekiwano. Dotyczy to Inwestycji 10 Wzbogacenie oferty turystycznej na obszarach wiejskich, górskich i oddalonych w ramach komponentu 3.1 Nowy model wzrostu i dywersyfikacja gospodarki – zainteresowanie programem było większe niż oczekiwano. Na tej podstawie Cypr zwrócił się o zwiększenie poziomu wymaganego wdrożenia wyżej wymienionego działania w drodze podwyższenia jednej z powiązanych wartości docelowych. Należy odpowiednio zmienić decyzję wykonawczą Rady z 28 lipca 2021 r.

Korekty błędów pisarskich

- (22) W tekście decyzji wykonawczej Rady z 28 lipca 2021 r. zauważono 17 błędów pisarskich wpływających na 7 kamieni milowych i 17 działań. Należy zmienić decyzję wykonawczą Rady z 28 lipca 2021 r. w celu skorygowania tych błędów pisarskich, które nie odzwierciedlają treści RRP przedstawionego Komisji 17 maja 2021 r., zgodnego z ustaleniami między Komisją a Cyprem. Te błędy pisarskie dotyczą Reformy 1 Krajowe Centrum Dowodów Klinicznych i Poprawy Jakości, Reformy 2 Projekt elektronicznej platformy nadzoru nad szpitalnym spożyciem antybiotyków i opieką zdrowotną – związane z nimi zakażenia, Inwestycji 1 Nowe obiekty dla cypryjskiego centrum krwi i zamówienia na najnowocześniejszy sprzęt dla tych obiektów w ramach komponentu 2.1 Neutralność klimatyczna, efektywność energetyczna i zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej; Inwestycji 2 – Zakład uzdatniania wody: modernizacja w celu poprawy jakości wody, Inwestycji 4 Inteligentne zarządzanie sieciami wodno-kanalizacyjnymi, Inwestycji 5 Działania służące przeciwdziałaniu powodziom i gromadzeniu wody

w ramach komponentu 2.3 Inteligentna i zrównoważona gospodarka wodna; Reformy 4 Wzmocnienie gospodarki o obiegu zamkniętym w przemyśle w ramach komponentu 3.1 Nowy model wzrostu i dywersyfikacja gospodarki; Reformy 2 Zachęty do inwestowania i rozwijania kapitału ludzkiego w obszarze badań naukowych i innowacji, Reformy 3 Wprowadzenie mechanizmów i zachęt w celu ułatwienia i wspierania dostępu do infrastruktury badawczej i laboratoriów finansowanych ze środków publicznych, Inwestycji 1 Utworzenie i prowadzenie centralnego biura transferu wiedzy w ramach komponentu 3.2 Intensyfikacja badań naukowych i innowacji; Reformy 4 Zaprojektowanie i utworzenie Krajowej Agencji Promocyjnej, Inwestycji 4 Program modernizacji cyfrowej przedsiębiorstw w ramach komponentu 3.3 Wspieranie przedsiębiorstw w celu zwiększenia konkurencyjności Reformy 3 Strategia przeciwdziałania niedociągnięciom systemu transakcji dotyczących nieruchomości (tytuły aktów), Reformy 9 Poprawa poboru podatków i skuteczności tego poboru w Departamencie Podatkowym w ramach komponentu 3.5 Ochrona stabilności budżetowej i finansowej; Reformy 3 Cyfryzacja procedur policyjnych Digipol w ramach komponentu 4.2 Rozwijanie administracji elektronicznej; Reformy 1 Rozwiązanie problemu niedopasowania umiejętności do potrzeb rynku pracy (szkolnictwo średnie i wyższe) w ramach komponentu 5.1 Modernizacja systemu edukacji, podnoszenie kwalifikacji i przekwalifikowanie i Reformy 1 Reforma systemu ubezpieczeń społecznych i restrukturyzacja służb ubezpieczeń społecznych w ramach komponentu 5.2 Rynek pracy, ochrona socjalna, opieka społeczna i włączenie społeczne. Korekty te nie wpływają na realizację odnośnych działań.

- (23) Rozdział REPowerEU obejmuje dwie nowe reformy i dwie nowe inwestycje. Reforma 6.R1 dotycząca regulacji i ułatwiania uczestnictwa odbiorców aktywnych, odbiorców energii ze źródeł odnawialnych, obywatelskich społeczności energetycznych, społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej i reagowania na zapotrzebowanie poprzez łączoną reprezentację na rynku energii elektrycznej ma na celu umożliwienie upowszechnienia w kraju projektów w zakresie energii odnawialnej, a tym samym umożliwienie szybszego rozpowszechnienia energii odnawialnej w gospodarce. Reforma 6.R2 dotycząca wprowadzenia ram regulacyjnych w zakresie przyłączania punktów ładowania pojazdów elektrycznych do sieci dystrybucyjnej koncentruje się na ustanowieniu wytycznych dotyczących formułowania ram regulacyjnych w zakresie zamawiania usług elastyczności przez operatora systemu dystrybucyjnego (OSD), a także przyłączania punktów ładowania pojazdów elektrycznych do sieci dystrybucyjnej i ma na celu ułatwienie wprowadzenia pojazdów elektrycznych i umożliwienie odbiorcom końcowym aktywnego uczestnictwa w rynku energii elektrycznej. Inwestycja 6.I3 dotycząca wspierania szeroko zakrojonej modernizacji energetycznej budynków mieszkaniowych ma na celu zmniejszenie zużycia energii pierwotnej i końcowej oraz emisji CO₂ w istniejących gospodarstwach domowych. Program obejmie również wspieranie instalowania systemów energii ze źródeł odnawialnych w tych gospodarstwach domowych. Program renowacji ma doprowadzić do średnio 30-procentowego zmniejszenia zapotrzebowania na energię pierwotną w odnowionych budynkach. Inwestycja 6.I7 dotycząca badań tematycznych w przedsiębiorstwach w zakresie produkcji, magazynowania, przesyłu i dystrybucji energii koncentruje się na zachętach dla ukierunkowanych działań w zakresie badań naukowych i innowacji, mających na celu zapewnienie rozwiązań w odniesieniu do wąskich gardeł zidentyfikowanych w produkcji, magazynowaniu, przesyśle i dystrybucji energii (infrastruktura, magazynowanie, sieć itp.), które to rozwiązania zwiększą funkcjonalność i wydajność infrastruktury sieci krajowej, przyspieszą włączanie odnawialnych źródeł energii (OZE) i znacznie zmniejszą krajowe zapotrzebowanie na energię.

- (24) Rozdział REPowerEU obejmuje również działania o zwiększonej skali mające wpływ na pięć działań w ramach komponentu 2.1. Neutralność klimatyczna, efektywność energetyczna i energia odnawialna, 2.2. Zrównoważony transport, 3.1. Nowy model wzrostu i dywersyfikacja gospodarki oraz 3.2. Intensyfikacja badań naukowych i innowacji. Działania o zwiększonej skali zawarte w rozdziale REPowerEU wiążą się z wprowadzeniem znacznego zwiększenia poziomu ambicji działań już uwzględnionych w krajowym RRP.

Wyważona reakcja przyczyniająca się do realizacji sześciu filarów

- (25) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/241 i kryterium 2.1 załącznika V do tego rozporządzenia zmieniony RRP, zawierający rozdział REPowerEU, stanowi w dużym stopniu (rating A) kompleksową i odpowiednio wyważoną reakcję na sytuację gospodarczą i społeczną, tym samym przyczyniając się odpowiednio do realizacji wszystkich sześciu filarów, o których mowa w art. 3 tego rozporządzenia, z uwzględnieniem szczególnych wyzwań, przed którymi stoi dane państwo członkowskie, oraz alokacji finansowej na jego rzecz.

- (26) W ocenie pierwotnego RRP stwierdzono, że w RRP wyraźnie wyjaśniono, w jaki sposób każda oś polityki (ochrona zdrowia i ludności; przejście na zieloną gospodarkę; odporność i konkurencyjność gospodarki; transformacja cyfrowa; rynek pracy, ochrona socjalna, edukacja i kapitał ludzki) przyczynia się do realizacji sześciu filarów, o których mowa w art. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241. W szczególności podkreślono, że celem RRP jest sprostanie kluczowym wyzwaniom związanym z zieloną transformacją, w tym wysokim emisjom gazów cieplarnianych, brakom w gospodarce wodnej, oraz z gospodarką odpadami. Zgodnie z oceną pierwotnego RRP w RRP zawarto również działania mające przyczynić się do transformacji cyfrowej, z naciskiem na rozwiązania w zakresie łączności i administracji elektronicznej oraz działania prowadzące do włączenia kwestii dotyczące cyfryzacji do działań w innych obszarach. Podkreślono ponadto, że inteligentny, trwały wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu ma być wspierany przez działania poprawiające dostęp przedsiębiorstw do finansowania, ukierunkowane reformy i inwestycje w zakresie badań i innowacji oraz że RRP ma przyczynić się do zwiększenia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz konwergencji Cypru z Unią, między innymi dzięki działaniom w zakresie systemu opieki zdrowotnej i infrastruktury społecznej. Niektóre z tych działań przynoszą również korzyści w zakresie zdrowia oraz odporności gospodarczej, społecznej i instytucjonalnej. Jako istotną wskazano w RRP również politykę na rzecz następnego pokolenia, dzieci i młodzieży, obejmującą działania w zakresie edukacji i zatrudnienia.
- (27) Komisja uznaje, że zmiana RRP, uzupełnionego o rozdział REPowerEU, nie wpływa na ocenę, czy RRP przyczynia się odpowiednio do realizacji wszystkich sześciu filarów i stanowi kompleksową i odpowiednio wyważoną reakcję na sytuację gospodarczą i społeczną, jak określono w poprzednim punkcie.

Sprostanie wszystkim wyzwaniom wskazanym w zaleceniach krajowych lub znacznej części tych wyzwań

- (28) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/241 i kryterium 2.2. załącznika V do tego rozporządzenia zmieniony RRP, zawierający rozdział REPowerEU, ma przyczynić się do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom lub ich znacznej części (rating A), które zostały wskazane w skierowanych do Cypru zaleceniach krajowych, w tym w zakresie ich aspektów fiskalnych, oraz w zaleceniach wydanych na podstawie art. 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011¹, lub wyzwaniom wskazanym w innych stosownych dokumentach formalnie przyjętych przez Komisję w ramach europejskiego semestru.
- (29) W szczególności w zmienionym RRP uwzględniono zalecenia krajowe formalnie przyjęte przez Radę przed oceną zmienionego RRP przez Komisję. Ponieważ maksymalny wkład dla Cypru skorygowano w dół, w ocenie ogólnej nie uwzględniono zaleceń na lata 2022 i 2023 niezwiązanych z wyzwaniami energetycznymi.
- (30) Po dokonaniu oceny postępów we wdrażaniu wszystkich stosownych zaleceń krajowych w ramach europejskiego semestru 2023 Komisja stwierdza, że w pełni wdrożono zalecenie w sprawie wzmocnienia nadzoru nad przedsiębiorstwami nabywającymi kredyty (zalecenie 2.3 z 2019 r.). Poczyniono znaczne postępy w odniesieniu do zaleceń dotyczących samorządów lokalnych (zalecenie 1.3 z 2019 r.) i uruchomienia krajowego systemu opieki zdrowotnej (zalecenie 3.4 z 2019 r.).

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

- (31) Zmieniony RRP obejmuje obszerny zestaw wzajemnie wzmacniających się reform i inwestycji, które przyczyniają się do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom gospodarczym i społecznym, przedstawionym w zaleceniach krajowych skierowanych do Cypru przez Radę w kontekście europejskiego semestru (lub znacznej części tych wyzwań), w szczególności dotyczących zwiększenia efektywności sektora publicznego (zalecenie 2019.1 i zalecenie 2020.4.3), w tym systemu sądowego (zalecenia 5 z 2019 r. i zalecenie 4 z 2020 r.) i systemu opieki zdrowotnej (zalecenie 3.4 z 2019 r. i zalecenie 1.2 z 2020 r.), sprostania wyzwaniom związanym z rynkiem pracy (zalecenie 3 z 2019 r. i zalecenie 2 z 2019 r.), poprawy otoczenia biznesowego (zalecenie 4 z 2019 r. i zalecenie 3 z 2020 r.), ochrony stabilności finansowej (zalecenie 2 z 2019 r.) oraz przyspieszenia zielonej transformacji (zalecenie 4 z 2019 r., zalecenie 3 z 2020 r., zalecenie 4 z 2020 r. i zalecenie 4 z 2023 r.), w tym zwiększenia wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, efektywności energetycznej i wzmocnienia polityki ochrony środowiska.

- (32) Oczekuje się, że rozdział REPowerEU przyczyni się do zwiększenia poziomu ambicji RRP, jeśli chodzi o odpowiednie uwzględnione zalecenia krajowe w dziedzinie energii i zielonej transformacji. Dwa środki o zwiększonej skali mają na celu rozszerzenie inwestycji publicznych w badania i innowacje związane z zieloną transformacją oraz przyczynienie się do modernizacji sieci elektroenergetycznej, w tym obiektów magazynowania energii, zgodnie z zaleceniem 4 dla Cypru z 2023 r. Cypr wspiera upowszechnianie wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych i przez organy publiczne, zachęca społeczności lokalne do działań łagodzących skutki zmiany klimatu i mające na celu przystosowanie się do niej oraz powinien wprowadzić ramy regulacyjne dotyczące funkcjonowania społeczności energetycznych, co w jeszcze większym stopniu przyczyni się do realizacji zalecenia dla tego kraju w sprawie wprowadzania odnawialnych źródeł energii i zmniejszenia zależności od paliw kopalnych (zalecenie 4 z 2022 r. i zalecenie 4 z 2023 r.). Ponadto Cypr rozszerza i przyspiesza działania na rzecz efektywności energetycznej poprzez przyjęcie środków dotyczących efektywności energetycznej w budynkach mieszkaniowych, budynkach władz lokalnych i publicznych oraz poprzez modernizację energetyczną dużych przedsiębiorstw i istniejących zasobów mieszkaniowych (zalecenie 4.5 z 2022 r. i zalecenie 4.4 z 2023 r.). Poprawa charakterystyki energetycznej poszczególnych lokali mieszkalnych, w szczególności ukierunkowana na gospodarstwa domowe znajdujące się w trudnej sytuacji, powinna przyczynić się do zmniejszenia ubóstwa energetycznego na Cyprze (zalecenie 4.5 z 2023 r.). Jeśli chodzi o przejście na zrównoważony transport, Cypr zwiększył skalę swoich ambicji za pomocą działań dotyczących propagowania powszechnego korzystania z pojazdów elektrycznych i ustanowienia ram regulacyjnych dotyczących podłączenia punktów ładowania pojazdów elektrycznych do sieci dystrybucyjnej (zalecenie 4.6 z 2022 r. i zalecenie 4.6 z 2023 r.).

- (33) Niektóre działania dotyczące gospodarki o obiegu zamkniętym, gospodarki wodnej i cyfryzacji zostały zmienione, częściowo lub w całości usunięte, bez znacznego zmniejszenia skali ambicji RRP. Ze względu na zmniejszenie wkładu finansowego usunięto z RRP inwestycję mającą na celu budowę w Nikozji wschodniej infrastruktury służącej do ponownego wykorzystania oczyszczonych ścieków oraz dwóch ośrodków ponownego wykorzystania i naprawy oraz dystrybucji komposterów na obszarach wiejskich. Działanie dotyczące utworzenia zakładu utylizacji odpadów zwierzęcych i produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego w Orounda usunięto na podstawie art. 21 rozporządzenia (UE) 2021/241 z powodu nieprzewidzianych komplikacji i opóźnień w udzielaniu zamówień. Z RRP usunięto również inwestycję mającą na celu budowę podmorskiego łącza danych do Grecji (C4.1I3) ze względu na zmniejszenie wkładu finansowego, biorąc również pod uwagę prywatne inicjatywy dotyczące innych łączy podmorskich, które pojawiły się od czasu pierwotnego RRP. Pozostałe działania zawarte w zmienionym RRP nadal jednak w znacznym stopniu uwzględniają zalecenia dla Cypru dotyczące gospodarki o obiegu zamkniętym, gospodarowania odpadami i koncentracji wydatków na wstępie w ramach inwestycji w cyfryzację (zalecenie 4.2 z 2019 r., zalecenie 3.5 z 2020 r. i zalecenie 3.7 z 2020 r.).
- (34) Oczekuje się, że dzięki ukierunkowaniu na powyższe wyzwania zmieniony RRP przyczyni się również do skorygowania zakłóceń równowagi określonych w zaleceniach wydanych na podstawie art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 w latach 2019, 2020 i 2022, których to zakłóceń doświadcza Cypr, w szczególności dotyczących wysokiego poziomu zadłużenia sektora prywatnego, długu publicznego i zadłużenia zewnętrznego, wysokiego deficytu obrotów bieżących i wysokiego wskaźnika kredytów zagrożonych.

Zasada „Nie czyń poważnych szkód”

- (35) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. d) rozporządzenia (UE) 2021/241 i kryterium 2.4 załącznika V do tego rozporządzenia zmieniony RRP zawierający rozdział REPowerEU ma przyczynić się do zapewnienia, aby żadne z działań służących realizacji reform i projektów inwestycyjnych ujętych w RRP nie czyniło poważnych szkód dla celów środowiskowych (rating A) w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852¹ (zasada „nie czyń poważnych szkód”).
- (36) Zmiany wprowadzone w wyniku zmiany RRP, wraz z modyfikacją istniejących działań lub wprowadzeniem nowych, nie mają wpływu na pozytywną ocenę pierwotnego RPP w odniesieniu do tego kryterium.
- (37) W odniesieniu do wprowadzonych nowych reform i inwestycji, w tym rozdziału REPowerEU, Cypr przedstawił systematyczną ocenę zgodności każdego działania z zasadą „nie czyń poważnych szkód” zgodnie z wytycznymi technicznymi zawartymi w zawiadomieniu Komisji zatytułowanym „Wytyczne techniczne dotyczące stosowania zasady »nie czyń poważnych szkód« na podstawie rozporządzenia ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności”². Na podstawie przedstawionych informacji można stwierdzić, że zmieniony RRP powinien zapewnić, aby żadne z działań nie czyniło poważnych szkód.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13).

² Dz.U. C 58 z 18.2.2021, s. 1.

Wkład w osiągnięcie celów REPowerEU

- (38) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. da) i kryterium 2.12 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 oczekuje się, że rozdział REPowerEU w dużym stopniu (rating A) skutecznie przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego, dywersyfikacji dostaw energii w Unii, zwiększania wykorzystania energii odnawialnej i zwiększania efektywności energetycznej oraz zdolności do magazynowania energii lub do niezbędnego zmniejszenia zależności od paliw kopalnych przed 2030 r.
- (39) Oczekuje się, że wszystkie działania o zwiększonej skali i nowe działania w dziedzinie efektywności energetycznej, zwiększenie skali programu poprawy konkurencyjności i efektywności energetycznej dużych przedsiębiorstw na Cyprze oraz reforma dotycząca wprowadzenia ram regulacyjnych dla funkcjonowania społeczności energetycznych bezpośrednio przyczynią się do realizacji celu REPowerEU na podstawie art. 21c ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/241 dotyczącego zwiększenia efektywności energetycznej budynków i krytycznej infrastruktury energetycznej, obniżania emisyjności przemysłu, zwiększania produkcji i wykorzystania zrównoważonego biometanu i zielonego lub pochodzącego ze źródeł niekopalnych wodoru oraz zwiększenia udziału i przyspieszenia wprowadzania energii ze źródeł odnawialnych. W szczególności oczekuje się, że szereg programów renowacji doprowadzi do obniżenia o 30 % zapotrzebowania na energię pierwotną w remontowanych budynkach.

- (40) Działania dotyczące pojazdów elektrycznych oraz nowe inwestycje w badania tematyczne w przedsiębiorstwach w zakresie rozwiązań dotyczących produkcji, magazynowania, przesyłu i dystrybucji energii przyczynią się do realizacji celu REPowerEU określonego w art. 21c ust. 3 lit. e) rozporządzenia (UE) 2021/241, dotyczącego łagodzenia problemu wewnętrznych i transgranicznych wąskich gardeł w zakresie przesyłu i dystrybucji energii, wspierania magazynowania energii elektrycznej i przyspieszenie integracji odnawialnych źródeł energii oraz wspierania bezemisyjnego transportu i jego infrastruktury, w tym kolei. W szczególności reforma zakładająca wprowadzenie ram regulacyjnych dotyczących przyłączania punktów ładowania pojazdów elektrycznych do sieci dystrybucyjnej oraz inwestycje zwiększające skalę działania na rzecz propagowania powszechnego wykorzystania pojazdów elektrycznych powinny ułatwić wprowadzenie pojazdów elektrycznych, prowadząc do zwiększenia zachęt dla przedsiębiorstw i osób fizycznych do przechodzenia na pojazdy bezemisyjne, a tym samym do ograniczenia zużycia paliw kopalnych w transporcie. Wspomniana powyżej inwestycja dotycząca badań tematycznych będzie koncentrować się na zachętach dla ukierunkowanych działań badawczo-rozwojowych mających na celu zapewnienie rozwiązań w odniesieniu do wąskich gardeł zidentyfikowanych w produkcji, magazynowaniu, przesyśle i dystrybucji energii, które to rozwiązania zwiększą funkcjonalność i wydajność infrastruktury sieci krajowej, przyspieszą włączanie odnawialnych źródeł energii i znacznie zmniejszą krajowe zapotrzebowanie na energię.

- (41) Ponadto zwiększenie skali inwestycji w program finansowania tematycznych badań naukowych i innowacji w zakresie zielonej transformacji przyczyni się do realizacji celu REPowerEU określonego w art. 21c ust. 3 lit. f) rozporządzenia (UE) 2021/241 dotyczącego wspierania powyższych celów poprzez szybsze przekwalifikowywanie siły roboczej ukierunkowane na umiejętności ekologiczne i związane z nimi umiejętności cyfrowe oraz poprzez wspieranie łańcuchów wartości w zakresie krytycznych surowców i technologii związanych z zieloną transformacją. Oczekuje się, że wszystkie powyższe działania przyczynią się do realizacji celów REPowerEU w sposób spójny i komplementarny z szeregiem innych reform i inwestycji przewidzianych w ramach RRP, głównie w ramach komponentów 2.1 i 2.2, a także w ramach innych inicjatyw krajowych lub programów finansowanych przez Unię, takich jak programy współfinansowane z polityki spójności i Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (np. zachęty dotyczące systemów energii ze źródeł odnawialnych i jej magazynowania). Działania te wzmacniają zawarte w pierwotnym RRP działania w zakresie efektywności energetycznej, zwiększając tempo renowacji energetycznej zarówno gospodarstw domowych, jak i przemysłu.
- (42) Rozdział REPowerEU odnosi się również do potrzeby odejścia od paliw kopalnych poprzez przyspieszenie wprowadzania energii ze źródeł odnawialnych oraz wspieranie badań i innowacji w dziedzinie zielonej transformacji, a w szczególności produkcji, magazynowania, przesyłu i dystrybucji energii. Przyczyni się to do poprawy funkcjonalności i wydajności infrastruktury sieci krajowej, przyspieszy integrację systemów energii odnawialnej, zwiększając tym samym bezpieczeństwo energetyczne Cypru.

Działania mające wymiar lub skutek transgraniczny lub wielokrajowy

- (43) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. db) i kryterium 2.13 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 oczekuje się, że działania uwzględnione w rozdziale REPowerEU będą w dużym stopniu (rating A) miały wymiar lub skutek transgraniczny lub wielokrajowy.
- (44) Większość działań ma efekt transgraniczny, ponieważ przyczyniają się one do zmniejszenia zapotrzebowania na paliwa kopalne i zależności od nich dzięki elektryfikacji, wspierania produkcji OZE i integracji ich z siecią lub wspierania efektywności energetycznej i oszczędzania energii, zmniejszając w ten sposób krajowe zapotrzebowanie na energię. To zmniejszenie zależności od paliw kopalnych powinno również znaleźć odzwierciedlenie w transgranicznych przepływach energii na Cyprze. Łączne koszty tych działań znacznie przekraczają 30 % szacunkowych kosztów ujętych w rozdziale REPowerEU.
- (45) Prawie wszystkie działania przyczyniają się do zmniejszenia popytu na paliwa kopalne i uzależnienia od nich. Niektóre zachęcają do efektywności energetycznej i oszczędności energii w publicznych i prywatnych budynkach i przedsiębiorstwach, niektóre wspierają OZE i włączanie ich do sieci, a inne wspierają elektryfikację pojazdów. Wszystkie te działania zmniejszają zależność od paliw kopalnych również na szczeblu unijnym, co uzasadnia ocenę, że działania uwzględnione w rozdziale REPowerEU będą w dużym stopniu (rating A) miały wymiar lub skutek transgraniczny lub wielokrajowy.

Przyczynienie się do zielonej transformacji, w tym do różnorodności biologicznej

- (46) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. e) i kryterium 2.5 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 zmieniony RRP, zawierający rozdział dotyczący REPowerEU, zawiera działania, które przyczyniają się w dużym stopniu (rating A) do zielonej transformacji, w tym do różnorodności biologicznej, lub do sprostania związanym z tym wyzwaniom. Działania wspierające realizację celów klimatycznych stanowią kwotę wynoszącą 45 % łącznej alokacji w ramach RRP oraz 95 % łącznych szacunkowych kosztów działań uwzględnionych w rozdziale REPowerEU, obliczonej zgodnie z metodyką określoną w załączniku VI do tego rozporządzenia. Zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) 2021/241 zmieniony RRP zawierający rozdział REPowerEU jest spójny z informacjami widniejącymi w krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu na lata 2021–2030.
- (47) Usunięte lub ograniczone działania, w odniesieniu do poziomu wymaganego wdrożenia, nie mają wpływu na ogólne założenia planu dotyczące zielonej transformacji, podczas gdy rozdział REPowerEU wnosi znaczny wkład we wspieranie dalszej zielonej transformacji Cypru, ponieważ wszystkie reformy i inwestycje w sposób całościowy przyczyniają się do zmniejszenia zależności od paliw kopalnych, zwiększenia efektywności energetycznej i udoskonalenia ram regulacyjnych umożliwiających walkę ze zmianą klimatu.

- (48) Zmieniony RRP zawierający tym rozdział REPowerEU nadal znacząco przyczynia się do zielonej transformacji, w tym do różnorodności biologicznej, a także do osiągnięcia unijnych celów klimatycznych na 2030 r., przy zachowaniu zgodności z celem polegającym na osiągnięciu przez Unię neutralności klimatycznej do 2050 r. Oczekuje się, że działania w ramach REPowerEU przyczynią się do zielonej transformacji w drodze wspierania trwałego wykorzystania odnawialnych źródeł energii i środków w zakresie efektywności energetycznej w gospodarstwach domowych, sektorze publicznym i przedsiębiorstwach, co doprowadzi do znacznego zmniejszenia zużycia energii pierwotnej. Ponadto reforma dotycząca regulacji i ułatwiania uczestnictwa odbiorców aktywnych, odbiorców energii ze źródeł odnawialnych, obywatelskich społeczności energetycznych, społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej i reagowania na zapotrzebowanie poprzez łączoną reprezentację na rynku energii elektrycznej umożliwi trwałe upowszechnienie w kraju projektów w zakresie energii odnawialnej, a tym samym umożliwienie szybszego rozpowszechnienia energii odnawialnej w gospodarce. Propagowanie powszechnego korzystania z pojazdów elektrycznych i ustanowienia ram regulacyjnych dotyczących podłączenia punktów ładowania pojazdów elektrycznych do sieci dystrybucyjnej zwiększy zachęty dla przedsiębiorstw i osób fizycznych do przechodzenia na pojazdy bezemisyjne. Ponadto inwestycje w badania tematyczne, które zapewnią zachęty do prowadzenia ukierunkowanych badań naukowych i innowacji związanych z nowymi technologiami w dziedzinie zielonej transformacji i energii, przyspieszą włączanie odnawialnych źródeł energii do sieci i zmniejszą potrzeby energetyczne kraju.

Przyczynianie się do transformacji cyfrowej

- (49) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. f) i kryterium 2.6 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 zmieniony RRP zawiera działania, które w dużym stopniu przyczyniają się do transformacji cyfrowej lub do sprostania związanym z nią wyzwaniom. Działania wspierające realizację celów cyfrowych stanowią kwotę wynoszącą 24,6 % łącznej alokacji w ramach zmienionego RRP, obliczoną zgodnie z metodyką określoną w załączniku VII do tego rozporządzenia.
- (50) Pozytywna ocena wkładu w transformację cyfrową zawarta w decyzji wykonawczej Rady z 28 lipca 2021 r. nadal jest aktualna. Zmieniony RRP obejmuje niewielkie modyfikacje dziewiętnastu działań dotyczących transformacji cyfrowej, usunięcie dwóch działań dotyczących transformacji cyfrowej i nie obejmuje nowych działań, które przyczyniają się do transformacji cyfrowej.

Kalkulacja kosztów

- (51) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. i) i kryterium 2.9 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 przedstawione w zmienionym RRP, zawierającym rozdział REPowerEU, uzasadnienie kwoty szacunkowych łącznych kosztów planu jest w umiarkowanym stopniu (rating B) racjonalne i wiarygodne, zgodne z zasadą efektywności kosztowej i proporcjonalne do spodziewanego wpływu na krajową gospodarkę i społeczeństwo.

- (52) Jeżeli chodzi o kalkulację kosztów pierwotnego RRP z 2021 r., przedstawione przez Cypr informacje na temat większości działań był dość szczegółowe, metodyka była dobrze wyjaśniona, a obliczenia były łatwe do prześledzenia i poparte dowodami. Jedynie niewielką część kosztów uznano za racjonalne i wiarygodne tylko w umiarkowanym lub niskim stopniu. Ogólnie rzecz biorąc, przedstawione w pierwotnym RRP uzasadnienie kwoty szacunkowych łącznych kosztów RRP było w umiarkowanym stopniu racjonalne i wiarygodne, zgodne z zasadą efektywności kosztowej, proporcjonalne do spodziewanego wpływu na krajową gospodarkę i społeczeństwo i otrzymało wtedy rating B.
- (53) Zgodnie z przekazanymi informacjami z oceny szacunkowych kosztów nowych działań w ramach REPowerEU oraz istniejących działań, których zmiany pociągnęły za sobą nową ocenę kosztów, wynika, że większość kosztów jest uzasadniona i wiarygodna. Jedynie w niektórych przypadkach przedstawiono ograniczone szczegółowe informacje na temat metodyki i założeń wykorzystanych do oszacowania kosztów – częściowo ze względu na fakt, że chodziło o nowe działania. Wyklucza to możliwość uzyskania ratingu A w odniesieniu do tego kryterium oceny. Co więcej, zmiany w szacunkach kosztów związanych z pozostałymi zmienionymi działaniami były uzasadnione, proporcjonalne do nowych zmienionych wartości docelowych i poparte szczegółowymi obliczeniami i dowodami, i związku z tym nie zmieniła się racjonalność i wiarygodność tych szacunków kosztów w porównaniu z pierwotnym RRP. Ponadto szacunkowy łączny koszt RRP jest zgodny z zasadą efektywności kosztowej i proporcjonalny do spodziewanego wpływu na krajową gospodarkę i społeczeństwo.

- (54) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. j) rozporządzenia (UE) 2021/241 i kryterium 2.10 załącznika V do tego rozporządzenia ustalenia zaproponowane w zmienionym RRP zawierającym rozdział REPowerEU oraz dodatkowe działania zawarte w niniejszej decyzji są adekwatne (rating A), aby zapobiegać korupcji, nadużyciom finansowym i konfliktom interesów, a także aby je wykrywać i eliminować, podczas korzystania ze środków finansowych udostępnionych na podstawie tego rozporządzenia, i ustalenia te mają skutecznie zapobiegać podwójnemu finansowaniu w ramach tego rozporządzenia i innych programów unijnych. Pozostaje to bez uszczerbku dla stosowania innych instrumentów i narzędzi służących propagowaniu i egzekwowaniu przestrzegania prawa Unii, w tym stosowanych w celu zapobiegania korupcji, nadużyciom finansowym i konfliktom interesów oraz ich wykrywania i korygowania, a także w celu ochrony finansów Unii zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2020/2092¹.
- (55) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. j) rozporządzenia (UE) 2021/241 i kryterium 2.10 załącznika V do tego rozporządzenia w pierwotnej ocenie RRP stwierdzono, że ustalenia zaproponowane w pierwotnym RRP były adekwatne (rating A), aby zapobiegać korupcji, nadużyciom finansowym i konfliktom interesów, a także aby je wykrywać i eliminować, podczas korzystania ze środków finansowych udostępnionych na podstawie tego rozporządzenia, oraz że ustalenia te miały skutecznie zapobiegać podwójnemu finansowaniu w ramach tego rozporządzenia i innych programów unijnych.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2020/2092 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie ogólnego systemu warunkowości służącego ochronie budżetu Unii (Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 1).

- (56) Od czasu pierwotnej oceny Komisja miała dostęp do informacji na temat faktycznego wdrożenia cypryjskiego systemu audytu i kontroli. Obejmuje to wstępne ustalenia z audytu dotyczącego ochrony interesów finansowych Unii przeprowadzonego przez Komisję na Cyprze. W świetle tych informacji Komisja uważa, że system kontroli wewnętrznej cypryjskiego RRP jest zasadniczo adekwatny, ale wykazuje pewne niedociągnięcia, które należy wyeliminować za pomocą specjalnego kamienia milowego dotyczącego audytu i kontroli. Dotyczą one braku odpowiednich środków ochrony interesów finansowych Unii na szczeblu organów wdrażających oraz braku wyraźnego rozgraniczenia między obowiązkami kontrolnymi a wykonawczymi. System kontroli wewnętrznej opisany w zmienionym cypryjskim RRP oraz dodatkowe działania zawarte w niniejszej decyzji, w tym dotyczące wzmocnionych mechanizmów kontroli, są adekwatne, aby zapobiegać korupcji, nadużyciom finansowym i konfliktom interesów, a także aby je wykrywać i eliminować podczas korzystania ze środków finansowych w ramach Instrumentu oraz w celu uniknięcia podwójnego finansowania z Instrumentu i w ramach innych programów unijnych.
- (57) Należy wprowadzić dodatkowy kamień milowy dotyczący audytu i kontroli. Musi on zostać spełniony przed złożeniem do Komisji kolejnego wniosku o płatność po przyjęciu decyzji wykonawczej z 28 lipca 2021 r. i stanowi warunek wstępny wszelkich przyszłych płatności. Aby zapewnić skuteczne wdrożenie proporcjonalnych środków ochrony interesów finansowych Unii zgodnie z art. 22 rozporządzenia (UE) 2021/241, należy wydać i przekazać wszystkim organom wykonawczym obowiązkowe wytyczne dotyczące obszarów o znaczeniu krytycznym, w tym oceny ryzyka w odniesieniu do wszystkich rodzajów weryfikacji, weryfikacji podwójnego finansowania i procedur dotyczących unikania opodatkowania, postępowania z nieprawidłowościami i sygnalizowania nieprawidłowości w odniesieniu do interwencji finansowanych przez Unię, wymogów dotyczących ścieżki audytu oraz kompleksowej oceny ryzyka nadużyć finansowych dla wszystkich instytucji zamawiających oraz ustanowienia szczególnych funkcji w zakresie ochrony interesów finansowych Unii w celu zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktów interesów, przy jednoczesnym zapewnieniu jasnego rozgraniczenia i właściwego dostosowania kontroli do tych wytycznych.

Wszelkie pozostałe kryteria oceny

- (58) Komisja jest zdania, że zmiany przedstawione przez Cypr nie mają wpływu na pozytywną ocenę RRP określoną w decyzji wykonawczej Rady z 28 lipca 2021 r. w zakresie jego adekwatności, skuteczności, efektywności oraz spójności na podstawie kryteriów oceny określonych w art. 19 ust. 3 lit. c), g), j) i k) rozporządzenia (UE) 2021/241.

Proces konsultacji

- (59) W przygotowaniu do zmiany RRP i opracowania rozdziału REPowerEU organ koordynujący przeprowadził konsultacje z najważniejszymi zainteresowanymi stronami instytucjonalnymi, w szczególności w celu określenia reform i inwestycji, które mają zostać włączone do nowego rozdziału. Niektóre obawy zgłoszone w odniesieniu do działań proponowanych do usunięcia z RRP na podstawie art. 18 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241 zostały uwzględnione w wyjaśnieniach przedstawionych przez właściwe organy dotyczących zamiaru kontynuowania wdrażania tych działań z budżetu krajowego przy wsparciu innych funduszy unijnych, jeśli to możliwe.
- (60) Aby zapewnić odpowiedzialność odpowiednich podmiotów, kluczowe znaczenie ma zaangażowanie wszystkich odpowiednich władz lokalnych i zainteresowanych stron, w tym partnerów społecznych, w całym okresie realizacji inwestycji i reform przewidzianych w zmienionym RRP zawierającym rozdział dotyczący REPowerEU.

Równość

- (61) Opis dotyczący wdrażania i monitorowania RRP oraz kwestii w zakresie równouprawnienia płci pozostaje aktualny. Ponadto w ramach inwestycji 2.1I2 dotyczącej upowszechniania odnawialnych źródeł energii i indywidualnych środków w zakresie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych oraz przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu w gospodarstwach domowych, w których żyją szczególnie wrażliwi odbiorcy, której skalę zwiększono w nowym rozdziale REPowerEU, rozszerzono definicję wrażliwych odbiorców energii elektrycznej, którzy mogą korzystać z programu, została rozszerzona poprzez dodanie ośmiu nowych kategorii grup wrażliwych (zróżnicowanych w szczególności według kryteriów dochodu i niepełnosprawności), umożliwiając tym samym skorzystanie z programu około 1 400 gospodarstwom domowym, w których żyją odbiorcy wrażliwi.

Pozytywna ocena

- (62) Po pozytywnej ocenie Komisji w sprawie zmienionego RRP, zawierającego rozdział REPowerEU, i stwierdzeniu, RRP spełnia w sposób zadowalający kryteria oceny określone w rozporządzeniu (UE) 2021/241, zgodnie z art. 20 ust. 2 tego rozporządzenia i załącznikiem V do tego rozporządzenia, niniejsza decyzja określa reformy i projekty inwestycyjne niezbędne do zrealizowania zmienionego RRP, zawierającego rozdział REPowerEU, odpowiednie kamienie milowe, wartości docelowe i wskaźniki, a także kwotę udostępnianą przez Unię na wdrożenie zmienionego RRP, zawierającego rozdział REPowerEU, w formie bezzwrotnego wsparcia finansowego i wsparcia w formie pożyczki.

Wkład finansowy

- (63) Szacunkowy łączny koszt zmienionego RRP Cypru, zawierającego rozdział REPowerEU, wynosi 1 220 971 974 EUR. Ponieważ kwota szacunkowych łącznych kosztów zmienionego RRP jest wyższa od zaktualizowanego maksymalnego wkładu finansowego dostępnego dla Cypru, wkład finansowy obliczony zgodnie z art. 11 rozporządzenia (UE) 2021/241, przydzielony na zmieniony RRP Cypru, zawierający rozdział REPowerEU, powinien być równy łącznej kwocie wkładu finansowego przydzielonego na zmieniony RRP Cypru, zawierający rozdział REPowerEU. Kwota ta wynosi 915 758 509 EUR.
- (64) Zgodnie z art. 21a ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/241 w dniu 1 września 2023 r. Cypr przedłożył wniosek o alokację kwoty dochodów, o których mowa w art. 21a ust. 1 tego rozporządzenia, którą to alokację dzieli się między państwa członkowskie na podstawie wskaźników określonych w metodyce, o której mowa w załączniku IVa do rozporządzenia (UE) 2021/241. Szacunkowe łączne koszty reform i inwestycji służących realizacji celów określonych w art. 21c ust. 3 lit. b)–f) rozporządzenia (UE) 2021/241, uwzględnionych w rozdziale REPowerEU, wynoszą 104 580 000 EUR. Ponieważ kwota ta jest wyższa od odsetka alokacji dostępnego dla Cypru, dodatkowe bezzwrotne wsparcie finansowe dostępne dla Cypru powinno być równe odsetkowi alokacji. Kwota ta wynosi 52 408 822 EUR.

- (65) Co więcej, zgodnie z art. 4a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1755¹ w dniu 21 lutego 2023 r. Cypr przedstawił uzasadniony wniosek o przesunięcie do Instrumentu całości pozostałej alokacji tymczasowej z zasobów w pobrexitowej rezerwie dostosowawczej w kwocie 52 056 350 EUR. Kwotę tę należy udostępnić jako dodatkowe bezzwrotne wsparcie finansowe reform i inwestycji przewidzianych w rozdziale REPowerEU.
- (66) Łączny wkład finansowy dostępny dla Cypru powinien wynosić 1 020 223 681 EUR.

Płatności zaliczkowe dotyczące REPowerEU

- (67) Cypr zwrócił się o zapewnienie następujących środków finansowych na wdrożenie rozdziału REPowerEU: przesunięcie kwoty 52 056 350 EUR alokacji tymczasowej z zasobów w pobrexitowej rezerwie dostosowawczej oraz 52 408 822 EUR z dochodów z systemu handlu emisjami na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady².

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1755 z dnia 6 października 2021 r. ustanawiające pobrexitową rezerwę dostosowawczą (Dz.U. L 357 z 8.10.2021, s. 1).

² Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32).

- (68) W odniesieniu do tych kwot w dniu 1 września 2023 r. na podstawie art. 21d rozporządzenia (UE) 2021/241 Cypr zwrócił się o przekazanie płatności zaliczkowych w wysokości 20 % wnioskowanego poziomu finansowania. Pod warunkiem dostępności zasobów, kwotę tę należy udostępnić Cyprowi z zastrzeżeniem wejścia w życie umowy, której zawarcie między Komisją a Cyprem przewidziano w art. 23 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/241, i zgodnie z tą umową.
- (69) Należy zatem odpowiednio zmienić decyzję wykonawczą Rady z 28 lipca 2021 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Cypru. Dla zachowania jasności należy zastąpić w całości załącznik do tej decyzji wykonawczej,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W decyzji wykonawczej Rady z dnia 28 lipca 2021 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Cypru wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 1

Zatwierdzenie oceny RRP

Zatwierdza się ocenę zmienionego RRP Cypru na podstawie kryteriów przewidzianych w art. 19 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241. Reformy i projekty inwestycyjne w ramach RRP, ustalenia oraz harmonogram monitorowania i realizacji RRP, w tym odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe, odpowiednie wskaźniki dotyczące osiągnięcia planowanych kamieni milowych i wartości docelowych oraz ustalenia dotyczące sposobu zapewnienia Komisji pełnego dostępu do odpowiednich danych bazowych określono w załączniku do niniejszej decyzji.”;

- 2) art. 2 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Unia udostępnia Cyprowi wkład finansowy w formie bezzwrotnego wsparcia w wysokości 1 020 223 681 EUR*. Wkład ten obejmuje:

- a) kwotę 818 213 837 EUR udostępnioną do celów zaciągnięcia zobowiązań prawnych do dnia 31 grudnia 2022 r.;

- b) kwotę 97 544 672 EUR, która jest udostępniona do celów zaciągnięcia zobowiązań prawnych od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.
 - c) kwotę 52 408 822 EUR^{**}, zgodnie z art. 21a ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/241, wyłącznie na realizację reform i inwestycji mających na celu przyczynienie się do realizacji celów określonych w art. 21c tego rozporządzenia, z wyjątkiem działań, o których mowa w art. 21c ust. 3 lit.b)-f) tego rozporządzenia;
 - d) kwotę 52 056 350 EUR przesuniętą do Instrumentu z pobrexitowej rezerwy dostosowawczej.
2. Wkład finansowy Unii jest udostępniany Cypru przez Komisję w transzach zgodnie z załącznikiem do niniejszej decyzji. Kwotę 130 772 986 EUR udostępnia się jako płatność zaliczkową zgodnie z art. 13 rozporządzenia (UE) 2021/241.

Kwotę 20 893 034 EUR udostępnia się jako płatność zaliczkową zgodnie z art. 21d rozporządzenia (UE) 2021/241. Ta płatność zaliczkowa może być wypłacona przez Komisję w ramach maksymalnie dwóch płatności.

Płatności zaliczkowe i transze mogą być wypłacane przez Komisję w jednej racie albo w kilku ratach. Wielkość rat zależy od dostępności środków finansowych.

-
- * Ta kwota odpowiada alokacji finansowej po odliczeniu proporcjonalnego udziału wydatków Cypru określonych w art. 6 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241, obliczonej zgodnie z metodyką przyjętą w art. 11 tego rozporządzenia.
- ** Ta kwota odpowiada alokacji finansowej po odliczeniu proporcjonalnego udziału wydatków Cypru określonych w art. 6 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241, obliczonej zgodnie z metodyką przyjętą w załączniku IVa do tego rozporządzenia.”;

3) załącznik zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Cypryjskiej.

Sporządzono w ...

W imieniu Rady

Przewodniczący / Przewodnicząca